

Crna Gora
Ministarstvo nauke

IZVJEŠTAJ

O RADU MINISTARSTVA NAUKE ZA 2015. GODINU

Podgorica, februar 2016. godine

Uvod

Ministarstvo nauke obavlja poslove u okviru nadležnosti koje su utvrđene u Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG” br. 5/12, 25/15 i 61/12), i sprovodi istraživačku politiku u Crnoj Gori, koju realizuje na osnovu Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10 i 57/14) i Izmjenama Strategije naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore (2012-2016. godine), kroz nacionalne programe od opšteg interesa i međunarodne programe i projekte saradnje.

Ministarstvo je utvrdilo tri strateška cilja koji će doprinijeti razvoju crnogorske istraživačke zajednice, kao i ukupnom društvenom razvoju, i to:

- Razvoj naučnoistraživačke zajednice u Crnoj Gori,
- Saradnja naučnoistraživačke zajednice sa privredom, i
- Jačanje bilateralne i multilateralne saradnje.

Ministarstvo nauke realizuje i aktivnosti u okviru obaveza izvještavanja o napretku Crne Gore u Poglavlju 25 Nauka i istraživanje i Programa pristupanja Crne Gore EU (2015-2018).

Pored toga, Ministarstvo nauke realizuje projekat „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore (INVO)“, iz sredstava kredita dobijenog od Svjetske banke, u periodu od 2012. do 2017. godine. „INVO“ projekat podržava inicijative koje omogućavaju da inovacije postanu stub razvoja dinamičnog i relevantnog okruženja za razvoj nauke i istraživanja, kao i da naučne ustanove i javna i privatna preduzeća imaju aktivniju ulogu u istraživanjima i razvoju i mogućnosti za transfer tehnologija. Razvojni cilj projekta „INVO“ je jačanje kvaliteta i značaja nauke i istraživanja u Crnoj Gori.

Ministarstvo nauke u svom sastavu nema organe uprave, već na osnovu člana 12 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, vrši upravni nadzor u oblastima za koje je Ministarstvo osnovano, koji se odnosi na licencirane naučnoistraživačke ustanove.

Naučnoistraživačka djelatnost u Crnoj Gori u 2015. godini odvijala se u ukupno 58 licenciranih naučnoistraživačkih ustanova (univerziteti, instituti, fakulteti, kompanije), koje su upisane u Registar Ministarstva nauke. Povećanje broja naučnoistraživačkih ustanova u odnosu na 2014. godinu je za jednu ustanovu.

Djelatnost istraživanja i razvoja u Crnoj Gori obavlja ukupno 1.394 istraživača, upisanih u elektronsku bazu „Naučna mreža“ Ministarstva nauke. Povećanje broja istraživača u odnosu na 2014. godinu je za 49 istraživača.

U 2015. godini Ministarstvo nauke je ispunilo obaveze iz:

- Programa rada Vlade 100%;
- Programa pristupanja Crne Gore EU 100%;
- Poglavlja 25: Nauka i istraživanje i u Izvještaju o napretku Crne Gore ovo Poglavlje je ocijenjeno pozitivno; i
- „INVO“ projekta 100%, koje su od Svjetske banke ocijenjene pozitivno.

I. REALIZACIJA AKTIVNOSTI MINISTARSTVA NAUKE IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2015. GODINU

Ministarstvo nauke u okviru Programa rada Vlade za 2015. godinu, pripremilo je:

1. Informaciju o finansiranju naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore u 2015. godini, koju je Vlada usvojila na sjednici od 19. februara 2015. godine.

Informacija sadrži pregled finansiranja treće istraživačke godine na nacionalnim naučnoistraživačkim projektima, odobrenih i ugovorenih u 2012. godini, kao i nesmetano izvršavanje preuzetih nacionalnih i međunarodnih obaveza. Pored toga, Ministarstvo nauke je prezentiralo Vladi sistem finansiranja nauke i istraživanja koji je uključio finansiranje iz državnog budžeta, i ostalih izvora, i to: sredstva iz kredita Svjetske banke – INVO projekat, sredstva iz IPA fonda, sufinansiranje nacionalnih projekata od drugih ministarstava, i sredstva po osnovu donacija.

Naučnoistraživačka djelatnost u Crnoj Gori u 2015. godini finansirana je iz budžeta Ministarstva nauke, kao i ostalih izvora (Kapitalni budžet Crne Gore, Svjetska banka, budžeti ostalih ministarstava), **u ukupnom iznosu od 6,3 mil. € što predstavlja uvećanje u odnosu na 2014. godinu za 33 %, dok u odnosu na 2011. godinu (1,7 mil. €) uvećanje iznosi 300%.**

2. Izvještaj o radu Ministarstva nauke u 2014. godini, Vlada je usvojila na sjednici od 19. februara 2015. godine.

U Izvještaju su navedene realizovane aktivnosti Ministarstva nauke u 2014. godini: iz Programa rada Vlade; naučnoistraživačke djelatnosti na nacionalnom nivou; međunarodne naučne i tehnološke saradnje; evropskih integracija i ostale aktivnosti koje su u nadležnosti Ministarstva nauke.

3. Informaciju o dodjeli i realizaciji grantova za potprojekte istraživanja i razvoja - Realizacija projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore (INVO)“, Vlada je usvojila na sjednici od 18. juna 2015. godine.

U okviru „INVO“ projekta, koji se finansira iz kredita Svjetske banke, realizuje se i finansiranje krupnih istraživačkih grantova, usmjerenih na jačanje izuzetnih istraživačkih timova, internacionalizaciju i povezivanje istraživanja i privrede. Ukupan iznos koji je opredijeljen za sve istraživačke grantove, u periodu 2014-2017. godine, je 2,54 mil. €. Ovom Informacijom dat je pregled prihvaćenih projekata u okviru dva realizovana konkursa Ministarstva nauke, i to: prvog finansiranog sa 1,34 mil. € i drugog sa iznosom od 1,2 mil. €. Ukupno je odobreno i ugovoreno 8 grantova, i to:

- **Elektrotehničkom fakultetu UCG**, za projekat **CS-ICT**: „Novi ICT trendovi zasnovani na značajno manjem broju podataka/mjerenja i njihova primjena u multimedijama, biomedicini i komunikacijama“, rukovodilac prof. dr Srđan Stanković, ukupan iznos granta **372.000 €**

- **Fakultetu za politehniku UDG**, za projekat **PRODE**: „Laboratorija za dizajn proizvoda, uključujući discipline kao što su grafički, modni i dizajn enterijera“, rukovodilac prof. dr Vladimir Mako, ukupan iznos granta **337.000€**

- **Biotehničkom fakultetu UCG**, za projekat **LOVČEN**: „Nadzor nad invazivnim i domaćim vrstama komaraca i patogenima koje mogu prenijeti u Crnoj Gori“, rukovodilac dr Igor Pajović, ukupan iznos granta **390.000 €**

- **Fakultetu za pomorstvo UCG**, za projekat **SUST-MARINA**: „Primjena i promocija koncepta održivog razvoja na AD Marina Bar“, rukovodilac prof. dr Branislav Dragović, ukupan iznos granta **240.000 €**

- **Fakultetu za informacione tehnologije (FIT) Univerziteta Mediteran**, za projekat **LAMS**: „Izgradnja mjerne stanice za istraživanje atmosferskih pražnjenja na planini Lovćen“, rukovodilac doc. dr Adis Balota, ukupan iznos granta **325.000€**

- **Biotehničkom fakultetu UCG**, za projekat **KATUN**: "Valorizacija crnogorskih katuna kroz održivi razvoj poljoprivrede i turizma", rukovodilac prof. dr Milan Marković, ukupan iznos granta **315.000 €**

- **Kliničkom centru Crne Gore**, za projekat **TELEMONT-EKG**: "Razvoj, validacija i primjena telemedicinskog sistema TELEMONT EKG (TM EKG) za brzu dijagnostiku bolesti srca u Crnoj Gori", rukovodilac prof. dr sci. Vesna Miranović, ukupan iznos granta **315.000 €**

- **Kliničkom centru Crne Gore**, projekat **HLA - MNE**: "HLA tipizacija i HLA laboratorija u Crnoj Gori", rukovodilac prof. dr sci. Marina Ratković, ukupan iznos granta **315.000€**, uz sufinansiranje Ministarstva zdravlja sa **150.000 €** za nabavku opreme za potrebe laboratorije.

4. Informaciju o realizaciji aktivnosti za uspostavljanje Naučno – tehnološkog parka u Podgorici - Realizacija Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori, Vlada je usvojila na sjednici od 25. juna 2015. godine.

Strateškim planom utvrđeno je da se NTP u Crnoj Gori koncipira kao umrežena struktura koja će imati svoje sjedište u Podgorici i tri decentralizovane jedinice – Impulsna centra, i to u: Nikšiću, Baru i Pljevljima. U skladu sa ovim Strateškim planom, u 2015. godini realizovane su pripreme aktivnosti za uspostavljanje NTP-a u Podgorici, koje se odnose na obezbjeđivanje objekta za njegov smještaj (u saradnji sa Opštinom Podgorica i Univerzitetom Crne Gore), pripreme za izradu idejnog rješenja za potrebe glavnog projekta NTP-a i drugih aktivnosti neophodnih za realizaciju ovog razvojnog projekta.

NTP u Podgorici treba da: objedini preduzetničke, inovativne, naučne i privredne kapacitete; ostvari jaku vezu sa lokalnim i regionalnim biznis centrima, inkubatorima, klasterima i vaučerskim šemama; unaprijedi internacionalizaciju i komercijalizaciju istraživanja, i poveća potražnju za konsultantskim uslugama, inovativnosti proizvoda i usluga, poslovnim procedurama, organizacijom i marketingom. U NTP-u stvorice se mogućnosti za: realizaciju razvojnih istraživanja; njihovu komercijalizaciju i plasiranje na tržište gotovih proizvoda ili usluga; povećanje zapošljenosti i konkurentnosti privrede; i dinamičan razvoj gradova i regija u kojima je smješten NTP, sa svojim impulsnim centrima, kao i razvoj države Crne Gore.

5. Informaciju o realizaciji projekta prvog Centra izvrsnosti u Crnoj Gori „CENTAR IZVRSNOSTI U BIOINFORMATICI (BIO-ICT)“ - Realizacija projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore (INVO)“, Vlada je usvojila na sjednici od 30. jula 2015. godine.

Centar izvrsnosti „BIO-ICT“ počeo je s radom 01. juna 2014. godine. Odobrena sredstava iz INVO projekta za njegov trogodišnji rad iznose 3,42 mil. € Centar izvrsnosti „BIO-ICT“ čini konzorcijum od 8 partnera. Istraživanja u Centru su interdisciplinarnog karaktera u oblastima istraživanja: ICT; Poljoprivreda i hrana; Medicina i zdravlje ljudi; i Održivi razvoj i turizam. U Centru su angažovana 82 istraživača, iz više oblasti nauka, od kojih je 15 mladih istraživača - doktoranata i 5 postdoktoranata. U 2015. godini realizovano je zapošljavanje dodatnih 5 izvršilaca.

Glavni cilj „BIO-ICT“ projekta je povećanje primjene i upotrebe najsavremenijih ICT tehnologija u oblastima održive poljoprivrede, monitoringa usjeva, ekosistema voda/mora i šuma, razvoja tehnika za kontrolu i smanjenje zagađenja vazduha, analize i standardizacije prehrambenih proizvoda, kontrole kvaliteta zemljišta i unapređenja javnog zdravstvenog sistema.

U ovoj Informaciji dat je pregled realizovanih aktivnosti u Centru izvrsnosti u prvoj godini njegovog rada, putem 8 radnih paketa: Menadžment; Diseminacija; Unapređenje infrastrukture (opremanje naučnom opremom 6 laboratorija, od kojih su 4 postojeće, a 2 nove); Angažovanje osoblja i mobilnost; ICT i Poljoprivreda; ICT i Ekološki monitoring; Komercijalizacija; i Održivost.

Predstavnici Svjetske banke u periodu 24 – 29. maja 2015. godine obavili su posjetu Ministarstvu nauke i pozitivno ocijenili realizovane aktivnosti na ovom projektu.

6. **Prijedlog Zakona o inovativnoj djelatnosti**, Vlada je utvrdila na sjednici od 22. oktobra 2015. godine.

Saglasno Akcionom planu za realizaciju Strategije naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore (2012-2016) i Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (2014-2018), bila je utvrđena obaveza Ministarstva nauke da pripremi Zakon o inovativnoj djelatnosti do kraja IV kvartala 2015. godine. Ovim Zakonom urediće se inovativna djelatnost u Crnoj Gori, koja treba da omogući da inovacije postanu stub razvoja dinamičnog i relevantnog okruženja za razvoj nauke i istraživanja; da naučne ustanove i javna i privatna preduzeća iskoriste svoju aktivniju ulogu u istraživanjima i razvoju, kao i mogućnosti za transfer tehnologija; i da se ojača kvalitet i značaj istraživanja i inovacija u Crnoj Gori.

7. **Informaciju o dodjeli i realizaciji šema stipendiranja za doktorske i postdoktorske studije - Realizacija projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore (INVO)“**, Vlada je usvojila na sjednici od 03. decembra 2015. godine.

U ovoj Informaciji dat je pregled realizovanih aktivnosti na realizaciji Šema stipendiranja za doktorske i postdoktorske studije, koje se sprovode u okviru "INVO" projekta, u 2015. godini, a odnose se na: realizaciju konkursa, evaluaciju prijava kandidata, selekciju kandidata, prihvatanje prijava i zaključivanje ugovora o stipendiranju sa izabranim kandidatima.

Kao rezultat Konkursa, Ministarstvo nauke je dodijelilo 25 stipendija za doktorske studije i 4 stipendije za postdoktorske studije, za studiranje i usavršavanje u inostranstvu. Stipendije će pokrivati troškove života i školarine na svjetski priznatim univerzitetima i institutima i biće finansirane u ukupnom neto iznosu od preko 320.000 €.

Predviđeni budžet za ovu namjenu je 630.000 €, tako da će Ministarstvo nauke od preostalih sredstava dodijeliti nove stipendije na doktorskim studijama na univerzitetima u Crnoj Gori, putem novog konkursa u 2016. godini.

8. **Informaciju o realizaciji projekta Inovaciono preduzetnički centar „Tehnopolis“ Nikšić - Realizacija Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori**, Vlada je usvojila na sjednici od 17. decembra 2015. godine.

Na osnovu Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno – tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori, u 2015. godini realizovana je prva godina rada Inovaciono preduzetničkog centra „Tehnopolis“ u Nikšiću, u privremenim poslovnim prostorijama u Nikšiću, koje je obezbijedila Opština Nikšić, do završetka radova na rekonstrukciji objekta Doma Vojske u koji treba da se smjesti trajno, krajem 2016. godine. Projekat uspostavljanja „Tehnopolis“-a, Ministarstvo nauke realizuje u saradnji sa: Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije, Investiciono razvojnim fondom, Direkcijom javnih radova i Opštinom Nikšić.

Ovom Informacijom dat je pregled realizovanih aktivnosti koje se odnose na izvođenje radova na rekonstrukciji Doma Vojske u Nikšiću za potrebe smještaja „Tehnopolis“-a, kao i realizovanih aktivnosti u prvoj godini rada „Tehnopolis“-a.

Poslije skoro 30 godina u Crnoj Gori se gradi i stavlja u funkciju prvi naučno-inovacioni objekat „Tehnopolis“ u Nikšiću, koji će doprinijeti: povezivanju nauke i biznis sektora; poboljšanju kompetitivnosti malih i srednjih preduzeća (MSP) i promociji preduzetništva; kao i podršci novim kompanijama, a samim tim i tehnološkom razvoju Crne Gore.

„Tehnopolis“ će raspolagati prostorom bruto površina cca 2.000 m², za smještaj stanara, malih, srednjih i mikro preduzeća, kao i prostor za potrebe razvoja novih kompanija, a sadržaće i laboratoriju za biohemiju, laboratoriju za industrijski dizajn, data centar, sale za sastanke, multimedijalnu salu i internet kafe.

Objekat „Tehnopolis“-a projektovan je, sa vizuelnog i funkcionalnog aspekta, po najvišim evropskim standardima i stoga će predstavljati reprezentativan razvojni centar Opštine Nikšić.

Planirani završetak radova nekoliko je puta odložen zbog procedura izbora izvođača koje su uzele značajno više vremena od planiranog, s obzirom da je u protekle 3 godine, raspisano ukupno 6 poziva, i to: 2 tendera za izradu glavnog projekta (14. 10. 2013. i 31. 01. 2014), od kojih je drugi bio uspješan i 4 poziva za izvođenje radova, uključujući dva amandmana na tender zbog propusta u tenderskoj proceduri (08. 08. 2014., 22. 08. 2014., 18. 09. 2014. i 13. 03. 2015).

Po završetku tenderskih procedura, Direkcija javnih radova potpisala je Ugovor o građenju s izvođačem radova, 15. jula 2015. godine. Vrijednost ugovora je 1,6 mil. €.

Izvođač radova počeo je s građevinskim radovima 20. jula 2015. godine. Rok za završetak radova je do ljeta 2016. godine.

Izvođač radova je u periodu od početka izvođenja radova do podnošenja ovog izvještaja uradio 50% ukupnih građevinskih radova t.j. izvršio je: demontažne, zemljane, betonske, zidarske, bravarske i krovopokrivačke radove, kao i izradu čeličnih konstrukcija.

Radovi su se do sada odvijali saglasno planiranoj dinamici, bez zastoja u izvršavanju pojedinih faza u građenju.

Useljenje prvih stanara „Tehnopolis“-a očekuje se nakon završetka građevinskih radova, opremanja poslovnih prostorija i izbora stanara na osnovu otvorenog konkursa, što je planirano za jesen 2016. godine.

II . PREGLED AKTIVNOSTI MINISTARSTVA NAUKE U PROCESU PREGOVORA S EU

Napredak Crne Gore u Poglavlju 25 Nauka i istraživanje ocjenjivan je na osnovu realizovanih aktivnosti Ministarstva nauke, na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Poglavlje 25 pozitivno je ocijenjeno u godišnjem **Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore**, za 2015. godinu. Evropska Komisija nije imala primjedbi ni na **kvartalne izvještaje** o napretku u ovom Poglavlju.

U Programu pristupanja Crne Gore EU za period 2014-2018. godine, u 2015. godini pripremljena je revizija dijela obaveza za Poglavlje 25, koji sadrži strateški, zakonodavni i administrativni okvir.

Utvrđene obaveze u PPCG za 2015. godinu za Poglavlje 25, u potpunosti su realizovane.

EK je pozitivno ocijenila i dokument **Mapa puta za istraživačku infrastrukturu**, koji je pripremlilo Ministarstvo nauke, a usvojio Savjet za naučnoistraživačku djelatnost, na sjednici od 03. septembra 2015. godine. Osnovni cilj Mape puta za infrastrukturu je da se definišu i predstave prioriteta Crne Gore u oblasti istraživačke infrastrukture. Mapa puta je komplementarna Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore (2012-2016), i predstavlja implementacioni dokument u ovoj oblasti. Važna funkcija Mape puta, koja treba da služi kao uporišna tačka državnih organa i drugih subjekata, je sveobuhvatan prikaz trenutnih i planiranih aktivnosti na državnom nivou koji se odnosi na oblast istraživačke infrastrukture, njihovu sinergiju i efektivnu distribuciju raspoloživih finansijskih sredstava. Time ovaj dokument omogućava određeni nivo predviđanja budućih tokova i razumijevanja planova države, kao i praćenje implementacije javnih politika i ciljeva u oblasti istraživačke infrastrukture. Dokument nije pravno obavezujući, a brzina i obim realizacije ciljeva će varirati od godine do godine i zavisiti od raspoloživih sredstava u državnom budžetu i sveukupnog stanja u finansijskom sektoru.

Mapom puta za istraživačku infrastrukturu prepoznati su potencijali korišćenja Pan-evropske istraživačke infrastrukture, koji će svakako biti detaljnije razrađeni u novoj Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti. Kada je riječ o međunarodnim projektima, dat je pregled institucija u Crnoj Gori koje su u najboljem smislu unaprijedile svoju istraživačku infrastrukturu kroz ove projekte.

III. REALIZOVANA NORMATIVNA AKTA

ZAKON:

1. **Zakon o inovativnoj djelatnosti**, Vlada je utvrdila na sjednici od 22. oktobra 2015. godine.

PRAVILNICI:

1. **Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva nauke**, Vlada je utvrdila na sjednici od 02. aprila 2015. godine;
2. **Pravilnik o bližim uslovima za osnivanje i licenciranje naučnoistraživačke ustanove**, objavljen u "Službenom listu CG", broj 40/15;
3. **Pravilnik o uslovima i bližim kriterijumima za dodjelu nagrada za naučna dostignuća, kao i iznosima nagrada**, objavljen u "Službenom listu CG", broj 40/15.

ODLUKE:

1. **Odluka o obrazovanju Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost**, Vlada donijela na sjednici od 18. juna 2015. godine, objavljen u "Službenom listu CG", broj 42/15; i
2. **Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću Inovaciono preduzetnički centar "Tehnopolis" Nikšić**, Vlada donijela na sjednici od 13. novembra 2015. godine, objavljen u "Službenom listu CG", broj 80/15.

MEĐUNARODNA AKTA:

1. **Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Malte o naučnoj i tehnološkoj saradnji**, Vlada je prihvatila na sjednici od 13. novembra 2015. godine;
2. **Program naučne i tehnološke saradnje između Ministarstva nauke Crne Gore i Ministarstva prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije**, Vlada je usvojila na sjednici od 03. septembra 2015. godine; i
3. **Ugovor o Centru za istraživanje i inovacije Zapadnog Balkana – WISE**, Vlada je prihvatila na sjednici od 03. septembra 2015. godine.

IV. REALIZACIJA MULTILATERALNIH PROGRAMA

1. Okvirni program EU za istraživanje i inovacije „Horizont 2020“

Imajući u vidu pozitivna iskustva koje je crnogorska naučnoistraživačka zajednica stekla učešćem u prethodnom EU Okvirnom programu (FP7), Crna Gora je pristupila novom EU Okvirnom programu za istraživanje i inovacije „Horizont 2020“, potpisivanjem Međunarodnog sporazuma u Briselu, 01. jula 2014. godine.

Crna Gora je 2014. godine imenovala, a u junu 2015. godine ažurirala, listu predstavnika u Programskim odborima i listu Nacionalnih kontakt osoba za sve tematske oblasti programa „Horizont 2020“, u cilju što bolje organizacije promocije programa i kvalitetnije koordinacije aktivnosti koju isti iziskuje.

U saradnji sa EK, Ministarstvo nauke je organizovalo sljedeće promotivne događaje:

- Info dan za oblast „Marija Sklodowska Kiri akcije-MSCA“, 25. septembra 2015. godine u Podgorici, koji je održan u okviru festivala „Otvoreni dani nauke 2015-Evropski ugao/Noć istraživača“; i

- Radionicu o načinu pisanja uspješnih projekata u Horizont-u 2020, za četiri prioritete oblasti istraživanja: Medicina, Informaciono-komunikacione tehnologije (ICT), Energija i Poljoprivreda, 30. oktobra 2015. godine u Podgorici.

Pored toga, Ministarstvo nauke je osmislilo novi mehanizam promocije programa, pod nazivom „Dan otvorenih vrata“, i realizovalo ih za sljedeće oblasti:

- Poljoprivreda, istraživanje mora, bioekonomija i biotehnologija, 30. aprila 2015. godine;
- Mala i srednja preduzeća, 08. maja 2015. godine;
- Marija Slodowska Kiri akcije, 15. maja 2015. godine;
- Informaciono-komunikacione tehnologije, 05. juna 2015. godine;
- Klimatske akcija, životna sredina i sirovine“, 12. juna 2015. godine;
- Saradnja sa Udruženim istraživačkim centrom, 19. juna 2015. godine;
- Saobraćaj, 02. jula 2015. godine;
- Buduće napredne tehnologije, 03. jula 2015. godine.

Takođe, Ministarstvo je organizovalo i dvije radionice, na teme:

- Poljoprivreda, 21. aprila 2015. godine, i
- Nauka u društvu i za društvo, 23. juna 2015. godine.

Održani su i sljedeći sastanci značajni za nastavak daljih aktivnosti u okviru programa:

- Sastanci sa Nacionalnim kontakt osobama i predstavnicima u Programskim odborima, Podgorica, 11. maja i 18. novembra 2015. godine;
- I. sastanak Zajedničkog odbora za Horizont 2020, Brisel, 08. septembra 2015. godine; i
- V. sastanak Pododbora za Inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalnu politika, Brisel, 09. septembra 2015. godine.

Posjeta ministarke nauke, prof. dr Sanje Vlahović, EU Komesaru za istraživanje, nauku i inovacije, Karlos Moedasu, realizovana je 12. oktobra 2015. godine u Briselu.

2. Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA)

Crna Gora je obnovila punopravno članstvo u Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju - IAEA, 30. oktobra 2006. godine.

Programi tehničke saradnje predstavljaju najznačajniji i najintenzivniji oblik saradnje Crne Gore sa IAEA. Sprovode se u dvogodišnjim-trogodišnjim ciklusima, kroz realizaciju nacionalnih i regionalnih/interregionalnih projekata.

Crna Gora, na osnovu iskazanog interesovanja institucija, učestvuje u projektima koji se odnose na medicinu, biotehnologiju, poljoprivredu, životnu sredinu, veterinu, kulturno nasljeđe. Institucije koje su uključene u saradnju po osnovu projekata su: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Agencija za zaštitu životne sredine, „Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore“ d.o.o (CETI), Univerzitet Crne Gore, JU „Institut za javno zdravlje“, Specijalistička veterinarska laboratorija, Klinički centar Crne Gore, kao i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.

U 2015. godini nastavljen je realizacija nacionalnog projekta „Mapiranje radona u Crnoj Gori“. Ukupan budžet projekta je: 219.600,00 €

Takođe, u 2015. godini nastavljen je realizacija nacionalnog projekta iz oblasti digitalne mamografije sa ukupnim budžetom od skoro 800.000,00 €, koji je uspješno završen 31. decembra 2015. godine.

Na sjednici Upravnog odbora u novembru 2015. godine, IAEA je odobrila Crnoj Gori tri nacionalna projekta koja će se realizovati počev od 01. januara 2016. godine, i to:

- **Radon u crnogorskim školama i vrtićima;**
- **Nadgradnja nuklearnih-molekularnih tehnika za poboljšanje dijagnostike bolesti životinja i patogena u hrani; i**
- **Nadgradnja regulatorne infrastrukture na području nuklearne i radijacione bezbjednosti i sigurnosti i zaštite od zračenja.**

Ukupna vrijednost sva tri projekta je 539.000,00 €

Oko 40 kandidata iz crnogorskih institucija je boravilo u inostranstvu na događajima u organizaciji IAEA.

Održani su i sastanci ministarke nauke, prof. dr Sanje Vlahović, tokom 59. Redovnog zasjedanja Generalne konferencije, u Beču 15. septembra 2015. godine, i to sa:

- zamjenikom Generalnog direktora za oblast nuklearnih nauke i aplikacija, Aldom Malavasijem, i
- zamjenikom Generalnog direktora za oblast tehničke saradnje.

Kao rezultat sastanka ministarke nauke sa zamjenikom Generalnog direktora IAEA za oblast nuklearnih nauke i aplikacija, odobrena su dva istraživačka projekta crnogorskim institucijama, i to:

- **Istraživanja mora/priobalja i životnu sredinu**, CETI, i
- **Konformalnu 3D Radioterapiju**, Kliničkom centru Crne Gore.

3. EUREKA Program (Pan – evropska mreža za tržišno orijentisano istraživanje)

Crna Gora je postala punopravni član EUREKA programa potpisivanjem Memoranduma 22. jula 2012. godine. Kompanije iz Crne Gore ostvarile su partnersko učešće u 3 EUREKA projekta, i to: MG Soft u projektima ELDORO i LAEDOC, i “13. Jul Plantaže” u projektu WINEREST.

Na osnovu Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti u 2015. godini, po osnovu učešća u ovom Programu, prihvaćeno je 5 projekata:

- **WINEREST** (nastavak projekta do kraja 2015. godine);
- **CaMPPS** (*Carbon Monoxide Poisoning Prevention System*) – kompanija HEX d.o.o;
- **COMPLANT** (*Comprehensive processing of plant extracts for high value products*) - Metalurško – tehnološki fakultet (UCG);
- **PROBEV** (*Novel Functional Fruit Beverages with Consumers Health Impact*) - Fakultet za prehrambenu tehnologiju bezbjednost hrane i ekologiju (UDG); i
- **RESFOR** (*Risk based Expert System For structural integrity assessment of pressure equipment*) – Mašinski fakultet (UCG).

4. COST Program (Evropski program za saradnju u nauci i tehnologiji)

Na 194. sastanku Komiteta visokih predstavnika COST-a, koji se 12. i 13. maja 2015. godine održao u Štokholmu (Švedska), Crna Gora je jednoglasno od strane svih prisutnih 30 zemalja članica, prihvaćena kao punopravna članica COST asocijacije, što predstavlja prvo priključenje jedne zemlje ovom program nakon 2009. godine.

Članstvom naše zemlje u ovoj organizaciji, doprinosi se: jačanju međunarodne naučne saradnje, kreiranju novih istraživačkih mreža, visokoj reputacija COST programa, ali i kooperativnoj atmosferi u samim COST akcijama i njihovoj otvorenosti, prije svega, za mlade istraživače. Kao punopravnoj članici COST-a, crnogorskim istraživačima, posebno mladim naučnicima, omogućiće se umrežavanje sa kolegama iz Evrope.

Tokom 2015. godine, crnogorski istraživački timovi učestvovali su u 26 akcija.

Od aprila 2011. godine do danas, crnogorski istraživački timovi učestvovali su u ukupno 32 akcije, od kojih je 6 uspješno završeno.

5. NATO Naučni program za mir i bezbjednost (NATO SpS)

Crna Gora je u martu 2006. godine postala partnerska zemlja u NATO programu „Nauka za mir i bezbjednost“ (SpS).

Crna Gora imenovala je svog predstavnika u Interresornoj komisiji za NATO, kao i nacionalnu kontakt osobu, a redovno obavještava NATO Komitet o utvđenim prioritetima saradnje i realizovanim aktivnostima Crne Gore u okviru ovog programa. Crnogorske naučnoistraživačke ustanove imaju pravo predlaganja projekata, koordinatori prihvaćenih projekata učestvuju na prezentaciji projekata koje se organizuju na sastancima Komiteta i naučnim forumima koje isti organizuje po pozivu, a otvorena im je i mogućnost učešća na konferencijama i seminarima u drugim zemljama članicama i partnerskim zemljama NATO-a.

U 2015. godini nastavljena je realizacija sljedećih NATO SpS projekata:

- **„Unaprijeđenje harmonizovanih karata seizmičkog hazarda za zemlje Zapadnog Balkana“**, (realizacija 2012-2015.), odobrena sredstva: 52.000 €

Cilj projekta: Unaprijediti harmonizovane karte seizmičkog hazarda uvođenjem najsavremenijih tehnika probabilističkog utvrđivanja hazarda i integracija savremenih evropskih studija hazarda kao i unaprijeđenje profesionalne saradnje u regionu.

- **„Povećanje kapaciteta za čišćenje neeksplozivnih ubojnih sredstava u Crnoj Gori“**, (realizacija 2013-2016.), odobrena sredstva 300.000 €

Cilj projekta: Unaprijeđenje crnogorskih kapaciteta za detektovanje, transport i uništavanje neeksplozivnih sredstava (nabavka opreme i trening za tim MUP-a). Ovaj projekat teži da smanji opasnost od zloupotrebe neeksplozivnih ubojnih sredstava i da poveća bezbjednost lokalnog stanovništva i turista. S obzirom da crnogorski tim radi efikasno, ali trenutno bez sredstava za detekciju ovih sredstava, uvođenje savremene prateće opreme znatno će se olakšati i unaprijediti ovaj proces.

- **„Atmosferski pritisak mlaza plazme za neutralizaciju hemijskog/biološkog oružja“**, (realizacija 2013-2016.), odobrena sredstva 95.345 €

Cilj projekta: Istraživanje i razvoj jednostavnog atmosferskog (ATM) pritiska plazme koji bi mogao da efikasno vrši dekontaminaciju površina, uništiti ili raspolagati sa hemijskim ili biološkim oružjem. Atmosferska plazma će biti testirana za rad na različitim frekvencijama i njihov rad karakteriše i ocenjuje plazma dijagnostika. Kao rezultat, očekuje se da će se razviti dobro optimizovani atmosferski mlaz plazme, koji se može lako rukovati protiv raznih hemijskih biološkog oružja (CBV). Takođe, očekuje se da će tim bolje razumijeti mehanizme destrukcije i dekontaminaciju CBVs, u cilju determinističkih proučavanja njene primjene za sve CBVs .

6. Međunarodni centar za genetski inženjering i biotehnologiju – ICGEB

Saradnja Crne Gore sa ICGEB odvija se u kontinuitetu od stupanja na snagu Odluke o pristupanju 5. septembra 2012. godine.

7. Evropska organizacija za nuklearna istraživanja – CERN

U 2015. godini intenzivirana je saradnja Ministarstva nauke sa CERN-om. Ministarstvo nauke je sa predstavnicima CERN-a obezbijedilo za polaznike iz Crne Gore učešće u programima ove institucije, putem: Konkursa za učešće na programu „Studentska ljetnja škola CERN 2015“ i Konkursa za profesore fizike srednjih škola za 2015. godinu.

Ministarstvo je u 2015. godini, finansiralo učešće jednog studenta inženjerskih nauka – ICT na programu CERN-a „Studentska ljetnja škola CERN 2015“, dok je drugog studenta fizike finansirao CERN, kao i jednog profesora fizike iz srednje škole.

8. Drugi multilateralni programi i projekti:

Predpristupni instrument (IPA) - Ministarstvo nauke je, zajedno sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom prosvjete i Ministarstvom finansija, dio Operativne strukture za IV Komponentu „Razvoj ljudskih resursa“ 2012-2013. U toku su aktivnosti na realizaciji mjere 2.2. „Unaprijeđenje inovativnih kapaciteta visokog obrazovanja, istraživanja i privrede“.

U finansijskoj perspektivi 2014-2020 (IPA II), Ministarstvo nauke je uključeno u dva sektora, a programiranje aktivnosti je u toku.

Saradnja sa UNIDO- Ministarka nauke, prof. dr Sanje Vlahović, sastala se, u sjedištu UNIDO-a sa generalnim direktorom, Li Yong-om. Sastanak je održan u Beču, Austrija, 04. novembra 2015. godine. Kroz UNDAF (Okvir za razvojnu pomoć Crnoj Gori) 2017-2021. godine, I. stub „Ekonomsko upravljanje“, Ministarstvo nauke se aktivno uključilo u saradnju sa ovom agencijom Ujedinjenih nacija, posebno u oblasti koja se odnosi na naučno-tehnološke parkove.

Ministarstvo nauke je u toku 2015. godine nastavilo saradnju sa **Udruženim istraživačkim centrom (JRC)**, tako što su crnogorski naučnici i istraživači prisustvovali većem broju radionica, obuka, seminara i studijskih posjeta, koje organizuje ovaj Centar kroz "Akcije za proširenje i integraciju".

V. REALIZACIJA REGIONALNIH PROGRAMA **Regionalna istraživačko-razvojna Strategija za inovacije**

Crna Gora je potpisnica Ugovora o uspostavljanju Centra za istraživanje i inovacije Zapadnog Balkana (WISE), 18. septembra 2015.godine.

Sjedište Centra za istraživanje i inovacije Zapadnog Balkana je u Splitu, Hrvatska. Centar će biti posvećen sprovođenju različitih programa utvrđenih u Regionalnoj strategiji istraživanja i razvoja za inovacije Zapadnog Balkana (usvojene oktobra 2013. godine), čiji je cilj jačanje istraživanja, inovacija i tehnologija na regionalnom nivou, a djelovaće na način što će pružati podršku, savjete, informacije i preporuke državama u regionu, javnim i privatnim institucijama, nevladinim organizacijama i svim ostalim relevantnim činiocima, kako bi se što bolje uključili u programe utvrđene u Strategiji, ali i što bolje iskoristili EU i međunarodne fondove, a sve u cilju jačanja istraživačko-inovacionog Sistema Zapadnog Balkana.

Od Ministarske konferencije održane u Zagrebu, 2013. godine, nekoliko sastanaka Upravljačkog odbora Regionalne strategije istraživanja i razvoja za inovacije Zapadnog Balkana održano je tokom 2014. i 2015. godine, pod pokroviteljstvom Regionalnog savjeta za saradnju. Na tim sastancima, članovi Upravljačkog odbora radili su na pripremi nekoliko programa predloženih u okviru Regionalne strategije i Strategije Jugoistočna Evropa 2020, poput: Nacrta detaljnog regionalnog programa umrežavanja centara izvrsnosti od strane spoljnjeg konsultanta; Regionalne radionice za promociju i konsultacije vezane za predloženi model Regionalnog programa umrežavanja centara izvrsnosti; i Razvoja krajnjeg modela Regionalnog programa umrežavanja centara izvrsnosti, spremnog za sprovođenje.

Crna Gora je jedna od država učesnica u EU Strategiji za Dunavski region.

VI. REALIZACIJA BILATERALNIH PROGRAMA

Na osnovu zaključenih sporazuma o bilatelarnoj naučnoj i tehnološkoj saradnji (NTS), u 2015. godini realizovano je ukupno 70 projekata, u okviru kojih je realizovana dolazeća i odlazeća mobilnost istraživača.

U 2015. godini realizovane su sljedeće aktivnosti, i to sa:

- Republikom Grčkom - potpisan Sporazum o naučnoj i tehnološkoj saradnji, 26. juna 2015. godine;
- Republikom Bugarskom - potpisan Program naučno-tehnološke saradnje između Ministarstva nauke Crne Gore i Ministarstva obrazovanja i nauke Republike Bugarske, 22. jula 2015. godine;
- Republikom Srbijom - potpisan Program saradnje između Ministarstva nauke Crne Gore i Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije u oblastima nauke i tehnologije, 18. septembra 2015. godine; i
- Republikom Makedonijom – potpisan Protokol o naučnoj i tehnološkoj saradnji između Crne Gore i Republike Makedonije (10 projekata), 18. septembra 2015. godine.

U fazi usaglašavanja su sporazumi sa: Ruskom Federacijom, Češkom Republikom, Republikom Moldavijom, Izraelom, Republikom Slovačkom, SR Njemačkom, Ukrajinom i Ujedinjenim Arapskim Emiratima, kao i program saradnje sa Republikom Poljskom.

Inicirani su sporazumi i programi saradnje sa: Kraljevinom Španijom; Republikom Kazahstan; Saveznom Republikom Brazil; Republikom Kosovo; Republikom Kipar; Islamskom Republikom Iran.

Ministarstvo nauke je u 2015. godini raspisalo konkurse za sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje Crne Gore sa: Republikom Slovenijom, Bosnom i Hercegovinom i Mađarskom. Predviđenim sredstvima finansiraoće se odobreni bilateralni projekti po ovim konkursima u periodu 01. januar 2016 - 31. decembar 2017, odnosno 01. april 2016 - 31. mart 2018. godine.

VII. REALIZACIJA NACIONALNIH PROGRAMA

VII. 1. Nastavljena je realizacija treće istraživačke godine na 87 nacionalnih naučnoistraživačkih projekata po Konkursu 2012-2015. godine (završeno 17 projekata za koje je realizacija ugovorena na period od dvije godine), koje Ministarstvo nauke sufinansira zajedno sa šest ministarstava, i to sa: Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Ministarstvom prosvjete i Ministarstvom kulture.

Projekti se finansiraju u okviru sljedećih prioritarnih naučnih oblasti: Energija; Identitet; Informaciono-komunikacione tehnologije; Kompetitivnost nacionalne ekonomije; Medicina i zdravlje ljudi; Nauka i obrazovanje; Novi materijali, proizvodi i servisi; Održivi razvoj i turizam; Poljoprivreda i hrana; i Saobraćaj.

Ministarstvo je **angažovalo međunarodne eksperte** u procesu evaluacije izvještaja o realizovanim istraživanjima u drugoj istraživačkoj godini na ovim projektima, s ciljem unapređenja mehanizama za praćenje i evaluaciju aktivnosti za sprovođenje naučne politike.

VII. 2. Ministarstvo je 09. marta 2015. godine objavilo **Konkurs za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti**, za stimulisane istraživačkih timova i istraživača po osnovu: učešću u Okvirnom programu EU „Horizont 2020“; učešća u projektima EUREKA programa; završenih doktorskih studija; učešća na naučnim kongresima; registrovanih patenata i inovativnih rješenja; i realizovanih programa promocije nauke i istraživanja u društvu Crne Gore.

VII. 3. Realizacija programa Promocije nauke u društvu:

Ministarstvo nauke je 13. maja 2015. godine objavilo Konkurs za realizaciju promotivnog događaja u oblasti informaciono – komunikacionih tehnologija u okviru „Otvorenih dana nauke“, koji je održan 21-25. septembra 2015. godine.

Peti promotivni **festival „Otvoreni dani nauke“**, bio je najuspješniji i najposjećeniji do sada, sa 15.000 posjetilaca, djece i odraslih. U okviru ovog festivala realizovani su programi:

- Izložba „CERN u Crnoj Gori - Čudesni svijet čestica“, kojom se ove godine predstavio naš partner CERN, najveća laboratorija za fiziku čestica na svijetu, radionice iz matematike, hemije, fizike, biologije;
- Arheološka radionica na lokalitetu Duklja;
- „Fabrika znanja“, čija je centralna tema ove godine bila svjetlost, u čast Međunarodne godine svjetlosti;
- Dani posvećeni Biologiji na Biotehničkom fakultetu i Skadarskom jezeru, koje je Ministarstvo realizovalo sa Odsjekom za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta;
- Gostovanje izraelskog promotera nauke Orena Farbera, tvorca Farber računara koji je napravio pravu revoluciju u obrazovnom sistemu Izraela;
- Izložba i radionica „Crna Gora u doba mezozoika“, koje je Ministarstvo realizovalo u saradnji sa Prirodnačkim muzejom Crne Gore i nevladinom organizacijom DIV;
- Panel „Nauka, privreda, inovacije“; i
- „Noć istraživača“.

Ministarstvo nauke u saradnji sa UNESCO Regionalnim biroom za nauku i kulturu u Evropi (Venice Office) i Nacionalnom komisijom za UNESCO, po treći put, 10. novembra 2015. godine, obilježilo je **UNESCO Svjetski dan nauke za mir i razvoj**, posvećen temi „Nauka za održivu budućnost“.

Realizovane su i promotivne aktivnosti: „**Sajam mladih pronalazača**“ 18. maja 2015. godine, „**First Lego liga**“ 30. maja 2015. godine, „Izložba Dinosaurusi – Džinovi Patagonije“ 31. maja 2015. godine, koju su pripremili naučnici iz Argentine, Grupo Cultural, Prirodnjački muzej Crne Gore i NVO DIV; „**Nauka u pokretu**“ 09. juna 2015. godine, i **Zimska i Ljetnja škola nauke na Lovćenu** (u februaru i avgustu 2015. godine) u organizaciji Fondacije za promociju nauke PRONA.

VII. 4. Dodjela godišnjih nagrada za naučna dostignuća

Konkurs za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća u **2015. godini**, Ministarstvo je objavilo 09. oktobra 2015. godine, u kategorijama:

- Mladom talentu u oblasti nauke do 20 godina života,
- Najuspješnijem naučniku/naučnici, i
- Pronalazaču – inovatoru za najuspješniji patent ili inovativno rješenje.

Dodjela nagrada je održana 23. decembra 2015. godine.

VII. 5. MONSTAT je sproveo posljednje **statističko istraživanje o ulaganjima u I&R** za 2013. godinu, za koje je zvanično objavio rezultat 13. februara 2015. godine. Procenat ulaganja u I&R u 2013. godini bio je 0,38 % BDP.

Imajući u vidu da rezultati ovog istraživanja nijesu obuhvatili ulaganja u I&R svih institucija koje obavljaju naučnoistraživačku djelatnost u Crnoj Gori, kao i da je potrebno dalje unapređenje kvaliteta statističke obrade podataka u skladu sa EU metodologijom, kako bi se omogućio realniji prikaz ulaganja u nauku od strane velikog broja javnih i privatnih ustanova i privrednog sektora, Ministarstvo nauke, u saradnji s MONSTAT-om u kontinuitetu realizuje aktivnosti na statističkoj obradi podataka o ljudskim resursima i ulaganju u istraživanje i razvoj, sa većim obuhvatom izvještajnih jedinica u prikupljanju i obradi podataka.

S tim u vezi, postignut je dogovor između Ministarstva nauke i MONSTAT-a da Ministarstvo nauke ubuduće bude administrativni izvor podataka za statistiku nauke, za što će biti obezbijeđena ekspertska podrška kroz planirani projekat iz programa IPA 2013. (Enhanced statistical capacity and provision of economic and social statistics), koji će biti operativan od početka 2016. godine. Takođe, sve veći broj ustanova koje se licenciraju za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti u Crnoj Gori (trenutno 58 ustanova), sredstva iz državnog budžeta Ministarstva nauke, finansiranje prvog Centra izvrsnosti, 8 krupnih istraživačkih grantova, Naučno-tehnološkog parka i Inovaciono preduzetničkog centra „Tehnopolis“, doprinijeće boljem prikazu stvarnog ulaganja prilikom statističkog istraživanja u narednim godinama.

VIII. AKTIVNOSTI MINISTARSTVA NAUKE U SARADNJI S DRUGIM MINISTARSTVIMA

Ministarstvo nauke, u toku 2015. godine, učestvovalo je u pripremi više akata, u dijelu koji se odnose na oblast nauke, istraživanja i razvoja, i to:

1. Nacionalni plan razvoja Crne Gore 2013-2016. godine;
2. Izvještaji o napretku u Poglavlju 25 i realizaciji člana 112 SSP u 2015. godini;
3. Revizija Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2016-2018. godine;
4. Predpristupni ekonomski program za Crnu Goru 2013-2016. godine;
5. Program ekonomskih reformi za Crnu Goru 2015-2017. godine;
6. Pravci razvoja Crne Gore 2015-2018. godine;
7. Izvještaj o analizi ostvarivanja ekonomske politike u 2015. godini;
8. Analiza makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi u 2015. godini;
9. Plan unutrašnje reorganizacije javnog sektora;
10. Nacionalni akcioni plan za zapošljavanje i razvoj ljudskih resursa za 2016. godinu;
11. Akcioni plan za implementaciju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore (2014-2020) za 2015. godinu;
12. Implementacija Strategije Jugoistočne Evrope do 2020 kroz Nacionalni akcioni plan;
13. Akcioni plan za implementaciju Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća (2011-2015) za 2015. godinu;
14. Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola;
15. Izvještaj o realizaciji Programa sprovođenja Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (2013-2017) za 2014. godinu i Program sprovođenja Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti za 2016-2017. godinu ;
16. Izvještaj o implementaciji Nacionalne strategije intelektualne svojine za 2014. i za period 01. januar - 30. jun 2015. godine;
17. Izvještaj o saradnji sa NVO;
18. Akcioni plan Menadžment plana prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora;
19. Kadrovski plan Ministarstva nauke za 2016. godinu;
20. Završni račun budžeta za 2014. godinu;
21. Kapitalni budžet za 2016. godinu; i
22. Zakon o budžetu za 2016. godinu.

MINISTAR

Prof. dr Sanja Vlahović